

HJELP BARNET DITT MED Å LESE, SKRIVE, SNAKKE OG BETRAKTE



Halvveis i grunnskolealder begynner elever å lese og skrive for å lære om ulike tema. Aktivitetene nedenfor kan hjelpe barn til å utvikle disse ferdighetene.

Velg ut de aktivitetene som passer best for deg og ditt barn. Husk at det er lurt å gjøre aktivitetene på det språket du behersker best. Hvis du behersker både morsmål og norsk, er det fint om dere kan gjøre aktivitetene på begge språk.

Å skape muligheter for lesing og skriving hjemme

Når barn leser og skriver på skolen og hjemme, utforsker de verden rundt seg.

Hjemme kan du gjøre mye for å støtte barnet i denne prosessen:

99. Vis en tydelig interesse for barnets ferdigheter i lesing og skriving.

Snakk med barnet om hvordan det forstår forskjellige tekster.

100. La barnet se deg lese og skrive. Fortell barnet hvorfor du leser og skriver.

101. Snakk med barnet om hva han eller hun forstår av tekster de leser.

102. Fortell historier om din egen familie og historier du selv fikk høre som barn.

La også andre familiemedlemmer fortelle sine historier til barnet.

103. Diskuter TV-programmer eller filmer som dere har sett sammen.

104. Lag gjerne et lite «bibliotek» til barnet hjemme.

105. Snakk med barnet om hva som skjer i verden. Få barnet til å danne seg meninger om hva som skjer. Snakk om at det kan være mange ulike syn på en og samme hendelse.



Vær en støtte for ditt barns lesing og skriving hjemme

Det er fint å lage rutiner for læring og ha materialer som kan motivere til skrivearbeid. Her er noen eksemper:

- 106. Notatblokker som barnet kan skrive om sine ideer og følelser.
- 107. Datamaskiner/nettbrett og/eller digitale lydbøker.
- 108. Blyanter, tusjer og penner.
- 109. Ordbøker og synonym-ordbøker som barnet kan bruke som referanser og kilder. Disse kan være nettbaserte.
- 110. Nettressurser, slik som kart, leksikon, værmeldinger og mye annet.



العربية
Arabisk

فارسی
Persisk

Soomaali
Somali

Español
Spansk

ትግርኛ
Tigrinja

Norsk
Norsk

简体中文
Kinesisk

Polski
Polsk

اردو
Urdu

Русский
Russisk

Still spørsmål til barnet ditt

111 . Ta del i barnets glede ved lesing og skrijving.
Ved å stille spørsmål kan du støtte ditt barn på ulike måter:



- Utvikle en bedre forståelse av personene eller temaene i bøkene barnet leser.
- Fremme barnets empati for andre.
- Utvikle barnets verdier, holdninger og oppfatninger om verden.
- Utvide barnets forståelse og kunnskap om verden.
- Gi næring til barnets fantasi.
- Gi barnet en mulighet til å vurdere hva som er det viktigste i ulike tekster.



Nedenfor finner du spørsmål som ofte blir stilt til barn på skolen. Du kan også stille noen av disse spørsmålene når du snakker med barnet.

Disse spørsmålene hjelper barnet til å huske innholdet i teksten:

- 112. Hva handler teksten om?
- 113. Hvem handlet teksten om?
- 114. Hva gjorde de ulike personene?

Disse spørsmålene hjelper barnet til å snakke om innholdet i teksten:

- 115. Hva skjedde i begynnelsen, i midten og på slutten av fortellingen?
- 116. Hva tror du ulike personer følte?
- 117. Hvis du kunne forandret avslutningen, hvordan ville den blitt?
- 118. Hvordan vil du beskrive endringene hos de ulike personene og utviklingen i handlingen?

Disse spørsmålene hjelper barnet til å tenke på budskapene i teksten:

- 119. Hva tror du er hovedbudskapet i fortellingen eller teksten?
- 120. Kan du knytte hovedbudskapet til en annen hendelse eller et problem?
- 121. Er du enig i synspunktene til forfatteren?
- 122. Hva mener du selv om budskapet i historien?
- 123. Kan andre mennesker se på budskapet på en annen måte?

Å arbeide med vanskelige ord

Det er viktig å gi barnet tid og vise han eller henne ulike måter å lese eller skrive lange eller ukjente ord.

Før du forteller barnet betydningen av enkelte ord i teksten, kan du be barnet gjøre følgende:

124. Se etter ledetråder i setningen, som kan fortelle noe om ordets mening.

125. Se grundig på ordet - ser det ut som et annet ord du kjenner?

126. Kan du dele ordet i mindre deler?

127. Kan ordene før og etter dette ordet være med og forklare hva det betyr?

128. Før du staver et ord for barnet ditt når det skriver, prøv å spørre:

- Ser det riktig ut?
- Høres det riktig ut?

verdensrommet



گہردوون ، بوشایی ناسمان

Del idèer om tekster

Snakk med barnet om hvordan du velger bøker for din egen lesning. Etter at barnet har lest en tekst, få barnet til å dele sine tanker og følelser om teksten.

Her er noen ideer som kan være av interesse:

129. Les om forfatteren eller illustratøren på deres hjemmeside.
130. Finn og les en annen historie av samme forfatter.
131. Følg instruksjonene fra teksten i oppskrifter, brukerveiledninger og bruksanvisninger for å skape noe.
132. Les flere artikler om samme tema for å få forskjellige syn på temaet.
Diskuter de forskjellige synspunktene.
133. Se en film basert på en bok og gjør sammenligninger.
134. Tegn eller mal bilder av scener eller figurer fra en historie.
135. Lag musikk som passer til teksten.



Få barnet ditt til å lese eller skrive med et bestemt formål i tankene

Her er noen ideer:

136. Les anmeldelsen av en bok du har lest eller en film du har sett, og lag en egen anmeldelse av boka eller filmen.
137. Lytt til musikk og se på tekster f.eks. i bøker eller på internett.
138. Les, samle og eksperimentere med å skrive matoppskrifter.
Lag din egen kokebok.
139. Finn ut om livshistorien til en forfatter du liker, f.eks. ved å gå inn på digitale leksikon eller www.wikipedia.org.
140. Bruk SMS og andre typer meldinger for å kommunisere med familie og venner.
141. Ha en dagbok hvor barnet kan skrive om hendelser, følelser osv.
142. Lag og skriv gratulasjonskort.
143. Skriv en handleliste for en matoppskrift du og barnet ditt skal lage sammen.
144. La barnet lage et lite manus som dere filmer, ved hjelp av mobil eller videokamera.
145. Spill dataspill som passer for barnets alder og som krever lesing.
146. Hør på et radioprogram og diskuter innholdet.



Familieprosjekter

Benytt anledningen til å involvere hele familien i lesing og skriving.

Noen familieprosjekter kan omfatte:

148. Å skrive e-post til venner eller familiemedlemmer.
149. Bruk av ulike sosiale medier for å kommunisere med familie og venner.
150. Les en bokserie sammen.
151. Les instruksjonene for en ting dere har kjøpt sammen, for å finne ut hvordan den fungerer.
152. Skriv om familiebegivenheter eller reiseopplevelser på en blogg eller i et tidsskrift.
153. Skriv skuespill og oppfør dem for familie og venner.
154. Les, velg og samle nyhetsartikler og lag et album, for eksempel, om et idrettslag eller en fritidsaktivitet.
155. Løs kryssord, rebuser, gåter osv. Spill ordspill og ha spørrekonkurranser sammen.
156. Besøk bibliotek og bokhandlere sammen.
157. Lag en film sammen.
158. Følg med på et kart hvis dere er ute på en utflukt.
Les rutetider for kollektivtransport og informasjonsskilt på offentlige steder.

